

A golden scale of justice is positioned on the right side of the slide. It features a central vertical pillar supporting a horizontal beam. Two pans are suspended from the beam by thin golden chains. The scale is rendered in a simple, stylized manner with a metallic sheen.

RVTS – Midt

Jur. Rådgiver Leif Strøm

Tema for presentasjonen

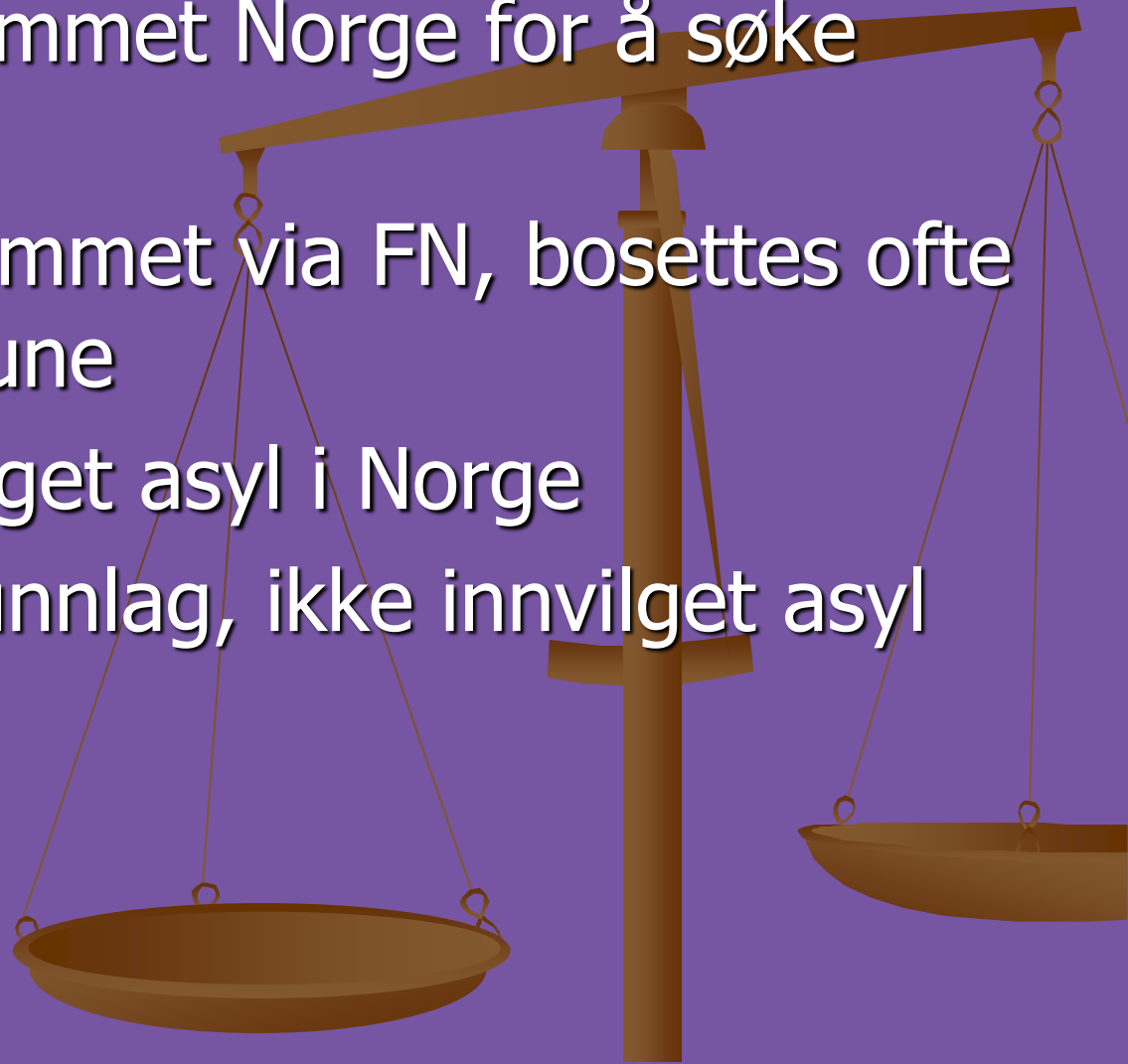
-
1. Flyktninger og asylsøkeres rett til likeverdige helse- og omsorgstjenester
 2. Psykisk helse hos flyktninger og asylsøkere

Utlendingslovens § 3

- Dersom ikke annet følger av gjeldende rettsregler, har utlendinger under sitt lovlige opphold i riket samme rettigheter og plikter som norske statsborgere.
 - Likheten mellom norske og utenlandske borgeres rettigheter utjevnes i tråd med den juridiske tilknytning til Norge.
-

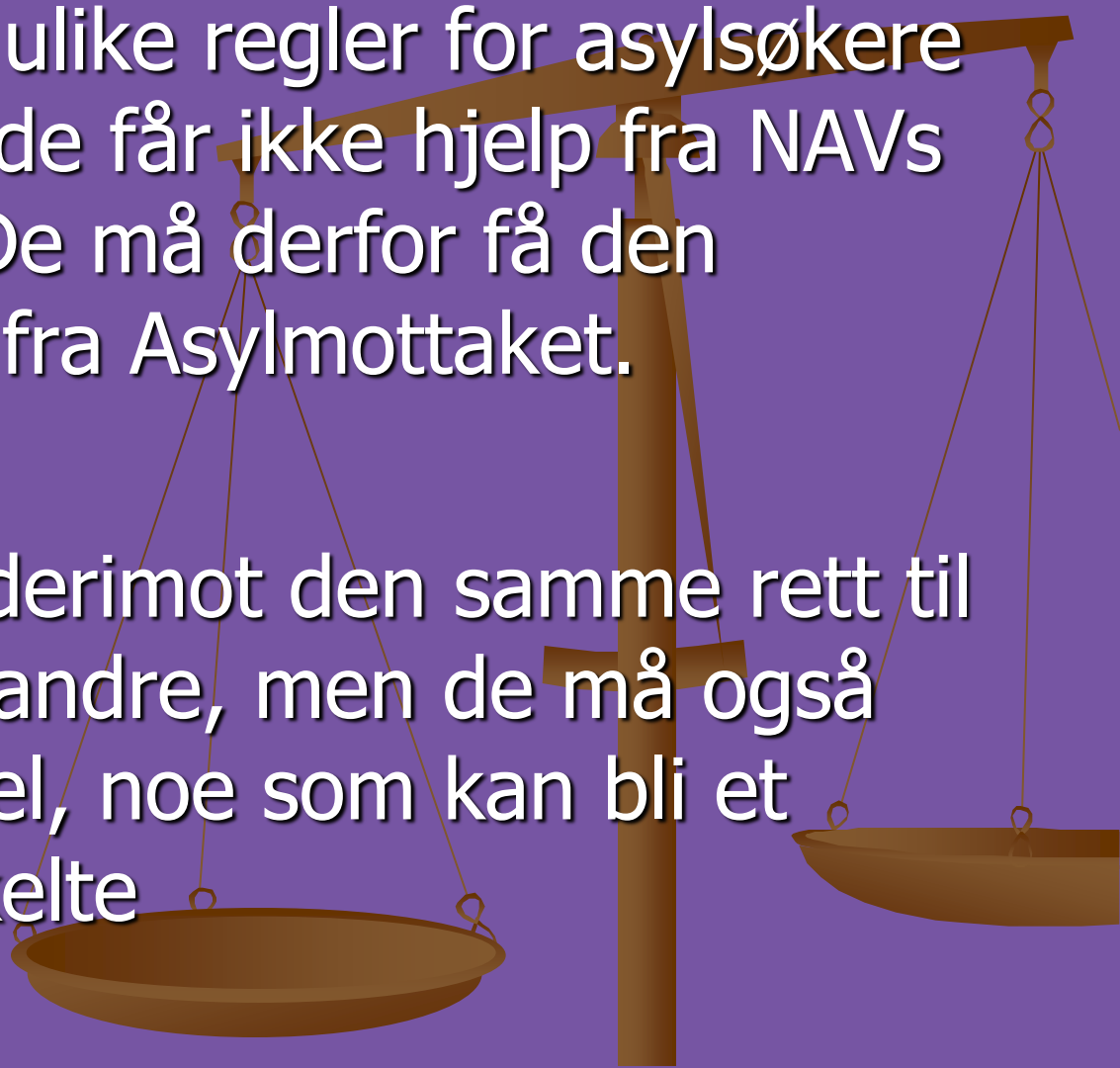
Begrepsavklaring

- Asylsøker, ankommet Norge for å søke asyl.
- FN flyktning, kommet via FN, bosettes ofte direkte i Kommune
- Flyktning, innvilget asyl i Norge
- Humanitært grunnlag, ikke innvilget asyl

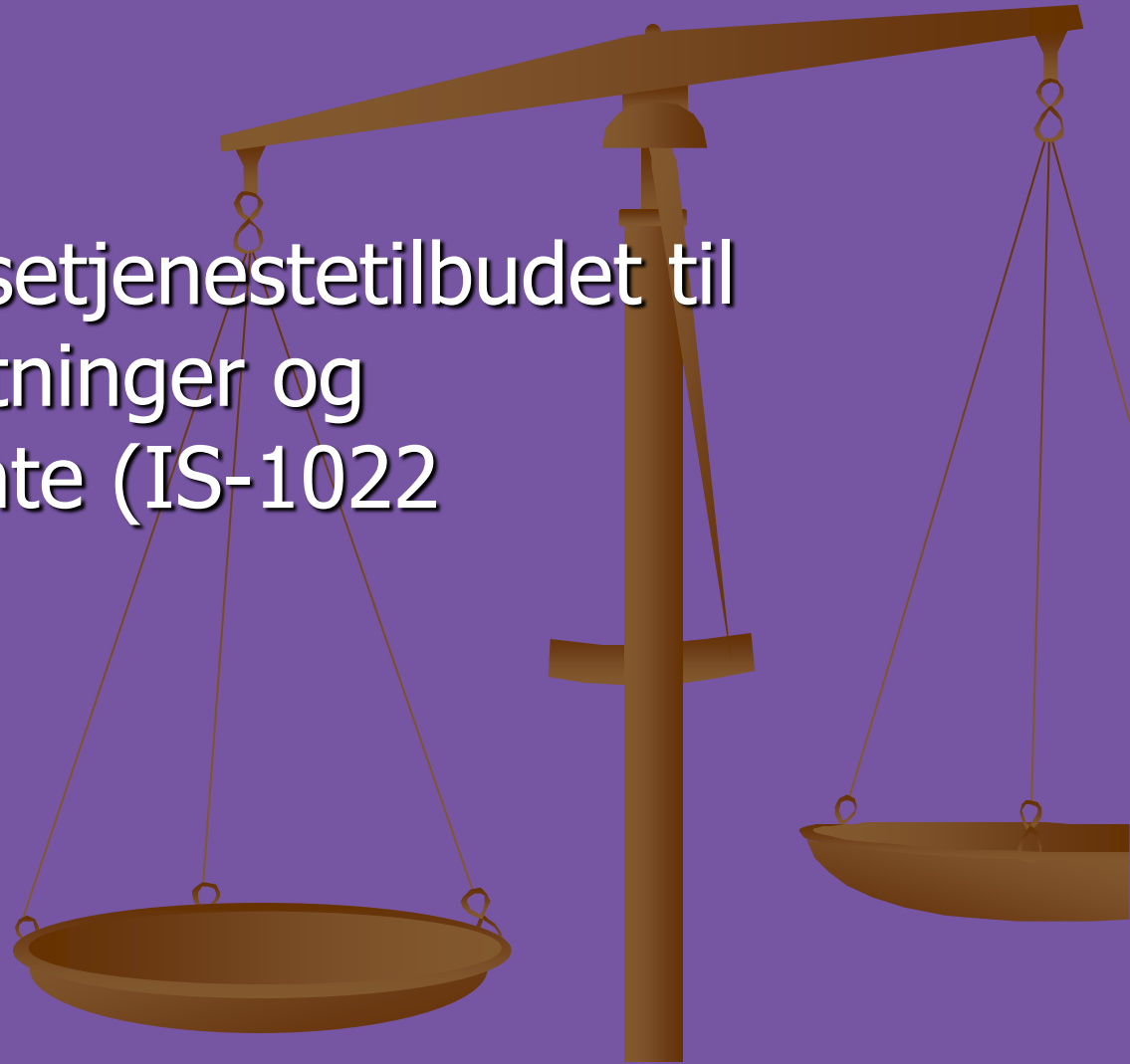
Asylsøkeres rett til helse- og sosialtjenester

- Et eksempel på ulike regler for asylsøkere og andre, er at de får ikke hjelp fra NAVs sosialtjeneste. De må derfor få den bistand trenger fra Asylmottaket.
- Asylsøkere har derimot den samme rett til helsehjelp som andre, men de må også betale egenandel, noe som kan bli et problem for enkelte

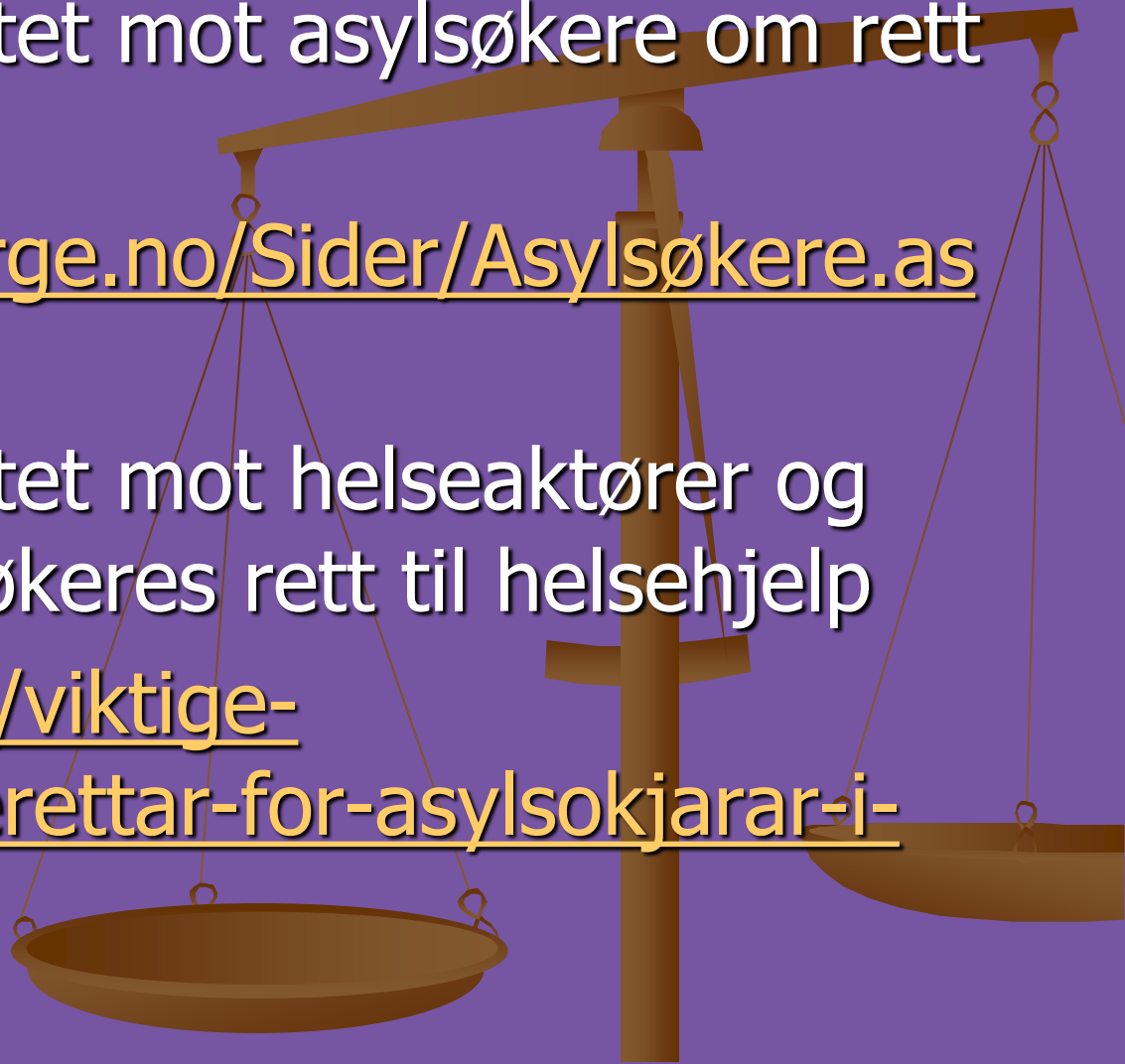
Viktig informasjon fra Helsedirektoratet

- Veileder for helsetjenestetilbudet til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente (IS-1022)

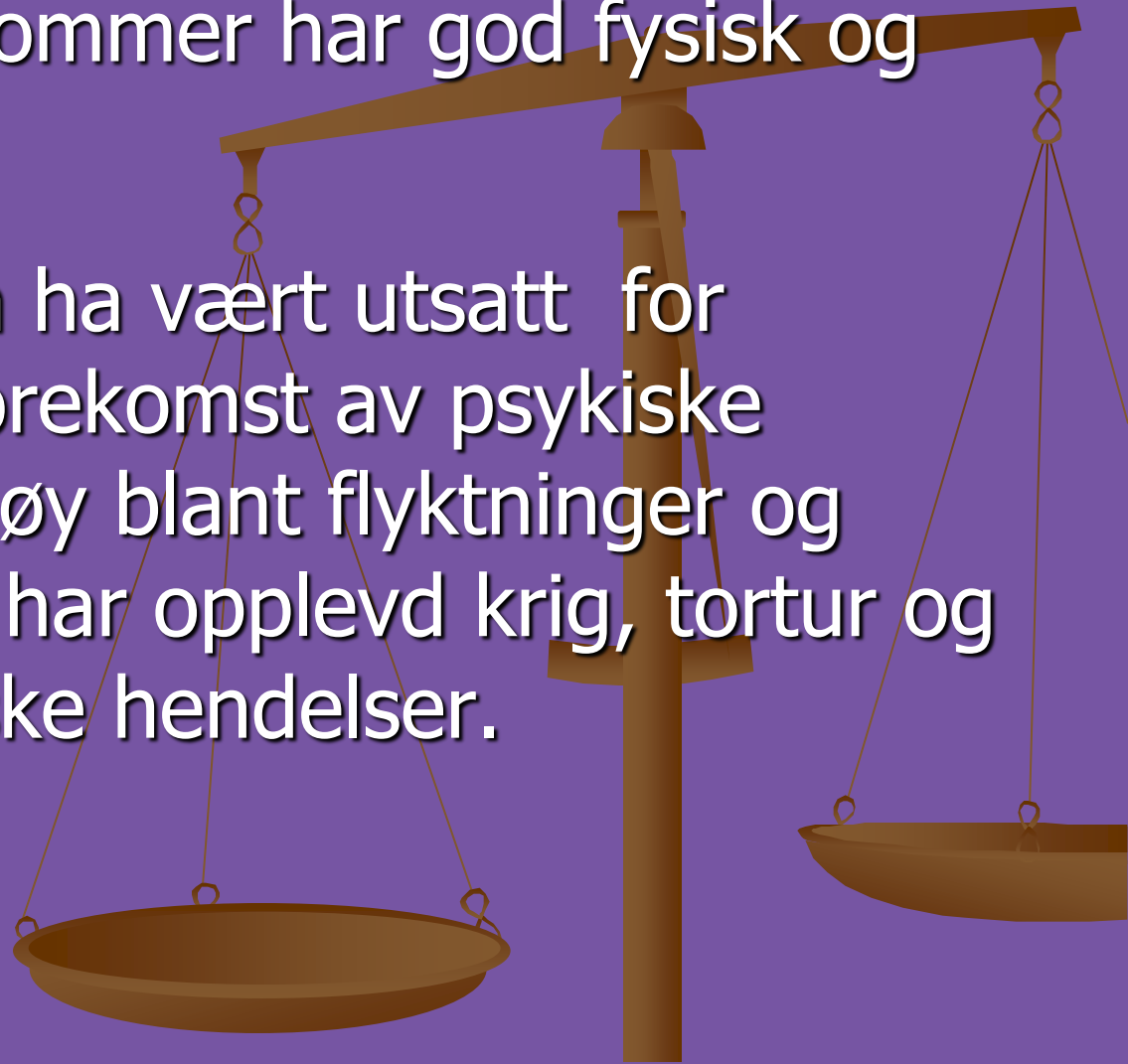
Informasjon om rett til helsehjelp

- Informasjon rettet mot asylsøkere om rett til helsehjelp
- <https://helsenorge.no/Sider/Asylsøkere.aspx>
- Informasjon rettet mot helseaktører og andre om asylsøkeres rett til helsehjelp
- <https://helfo.no/viktige-meldinger/helserettar-for-asylsokjarar-i-noreg>

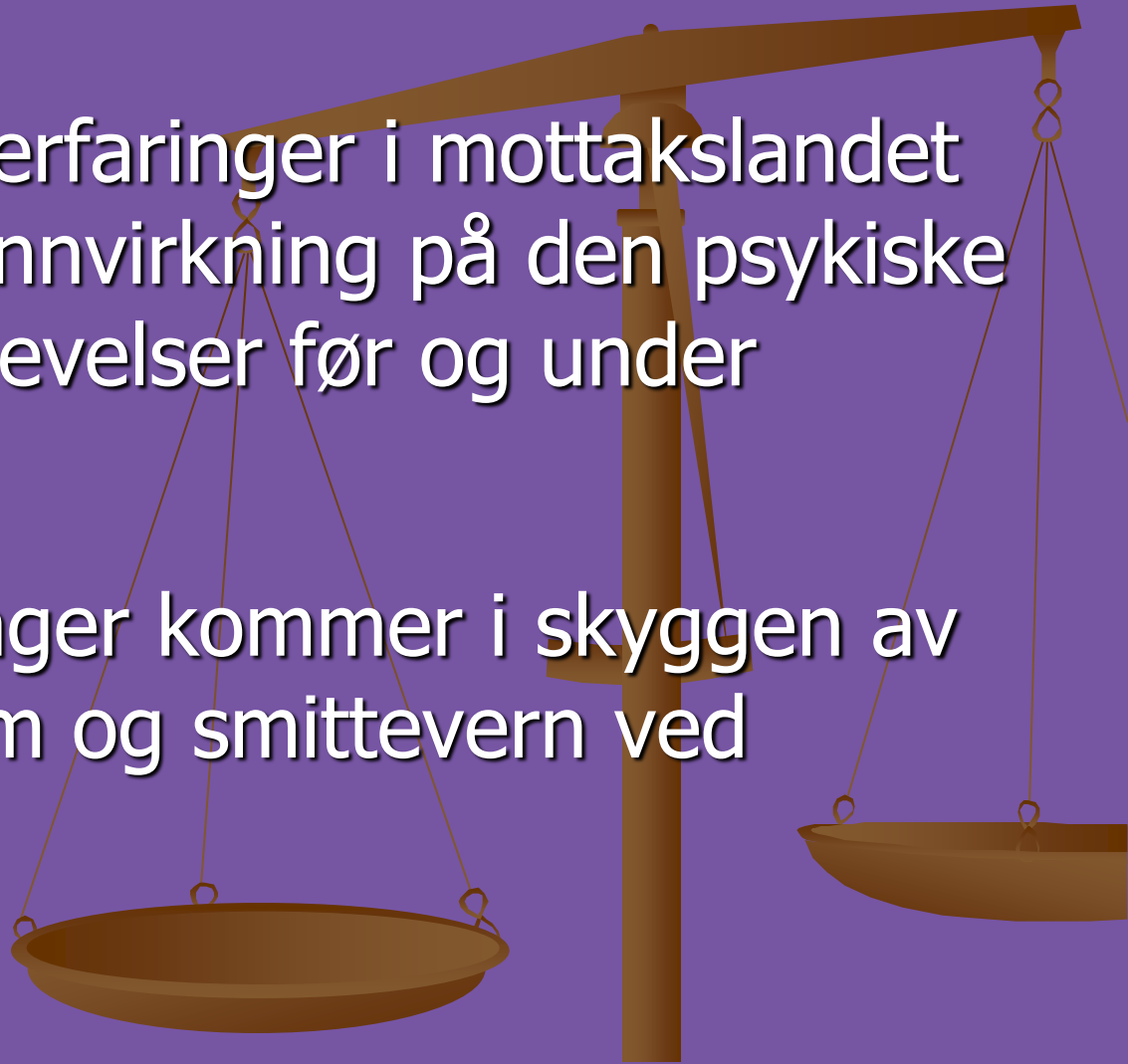
Psykisk helse hos flyktninger og asylsøkere

- De fleste som kommer har god fysisk og psykisk helse!
- Men mange kan ha vært utsatt for belastninger. Forekomst av psykiske lidelser særlig høy blant flyktninger og asylsøkere som har opplevd krig, tortur og andre traumatiske hendelser.

Psykisk helse hos flyktninger og asylsøkere II

- Opplevelser og erfaringer i mottakslandet har ofte større innvirkning på den psykiske helsen enn opplevelser før og under migrasjonen
- Psykososiale plager kommer i skyggen av somatisk sykdom og smittevern ved ankomst.

Det rettslige grunnlag for helsehjelp

Pasient og brukerrettighetslovens
§ 2-1a og § 2-1b

- Jfr. Forskrifter

- Spesialisthelsetjenestelovens

Helsehjelpens to nivå

■ Kommunal Helsehjelp

- Helse- og omsorgstjenesteloven Kap. 3
- Pasient- og brukerrettighetslovens §2-1a

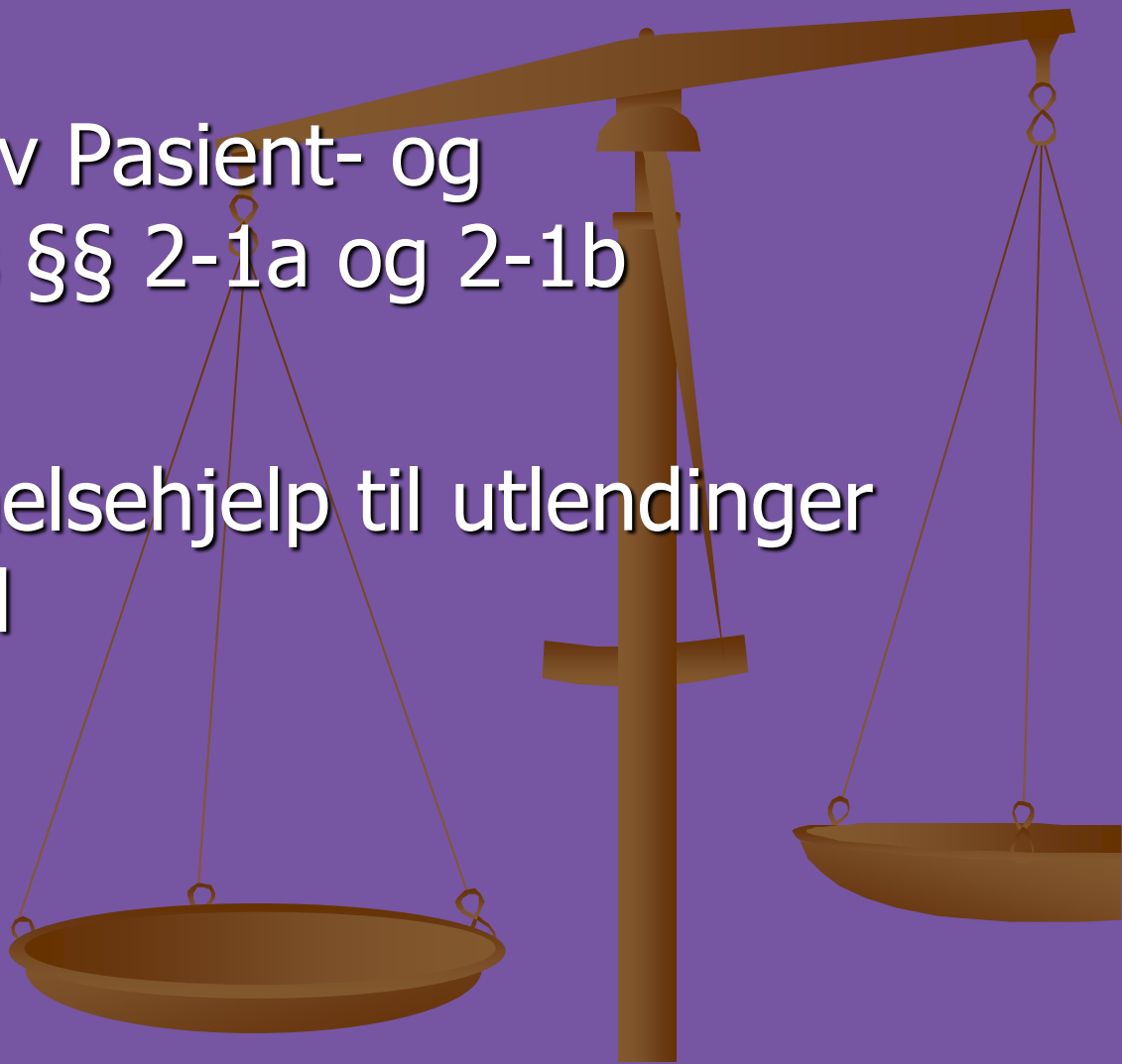
Spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 b

- Prioriteringsforskriften

Gjennomgang av lovtekster og forskrift

- Gjennomgang av Pasient- og rettighetslovens §§ 2-1a og 2-1b
- Forskrifter om helsehjelp til utlendinger uten fast bosted

Kravet til dokumentasjon

Helsepersonellovens Kap. 8

- Forskrifter

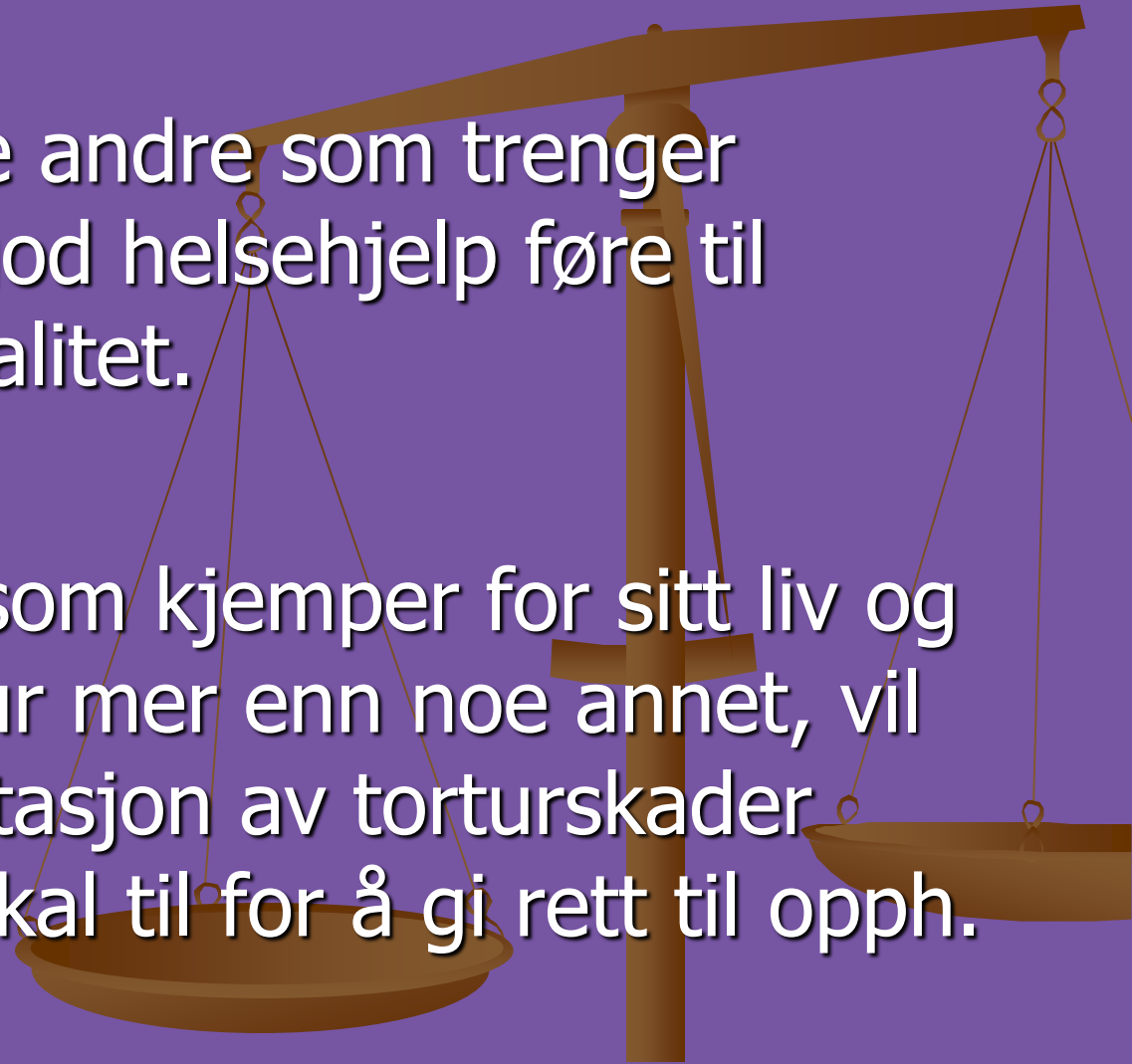
Omfatter også dokumentasjon av
torturskader:

- EMK Art. 3
- FNs Torturkonvensjon
- Istanbul-protokollen
- Veileder til protokollen

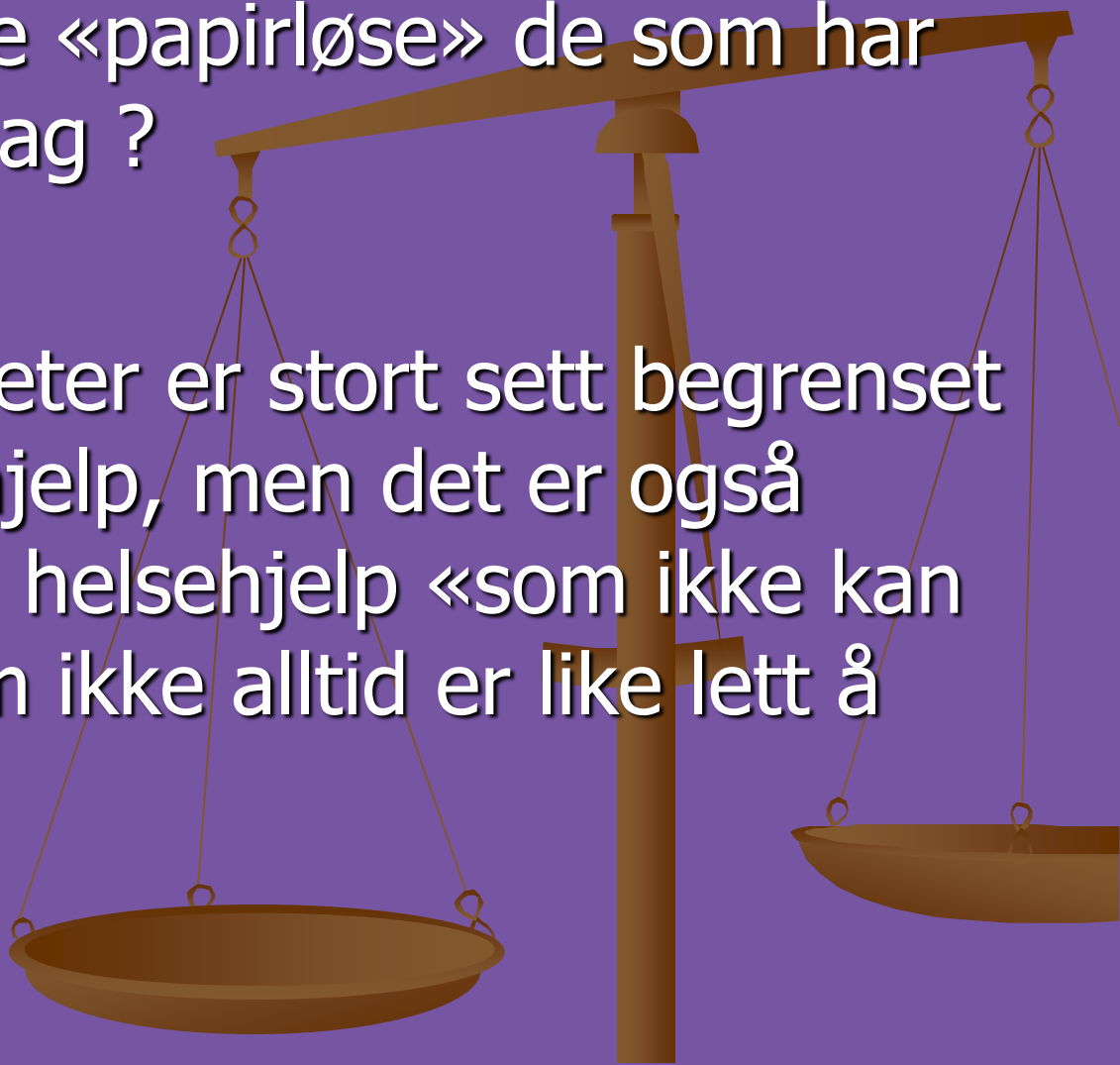
Effekten av god helsehjelp til asylsøkere

- I likhet med alle andre som trenger behandling vil god helsehjelp føre til forbedret livskvalitet.
- For asylsøkere som kjemper for sitt liv og som frykter retur mer enn noe annet, vil f.eks. dokumentasjon av torturskader være det som skal til for å gi rett til opph.

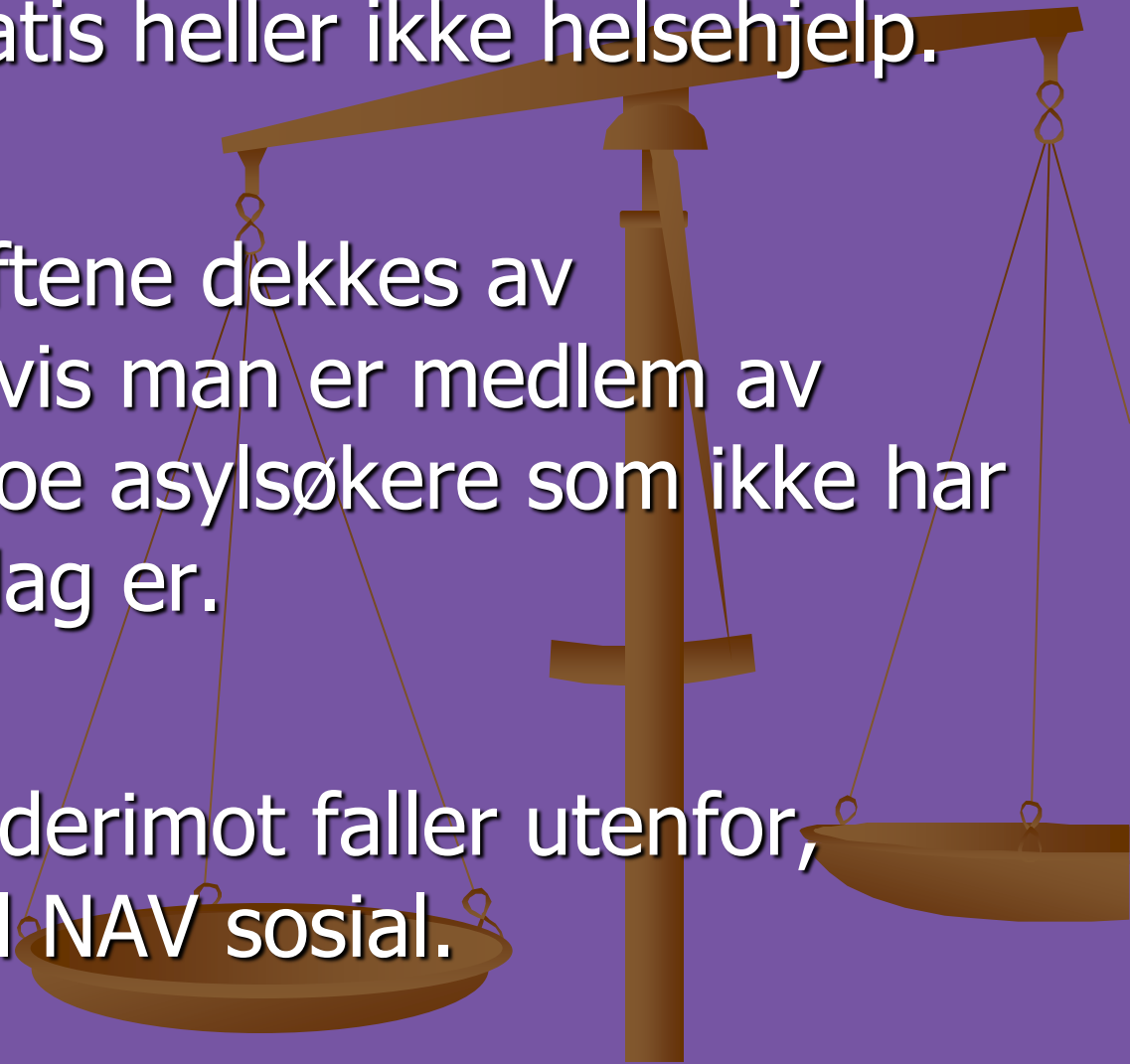
De papirløses rett til helsehjelp

- Men hva med de «papirløse» de som har fått endelig avslag ?
- Deres rettigheter er stort sett begrenset til øyeblikkelig hjelp, men det er også åpnet for rett til helsehjelp «som ikke kan vente», noe som ikke alltid er like lett å definere.

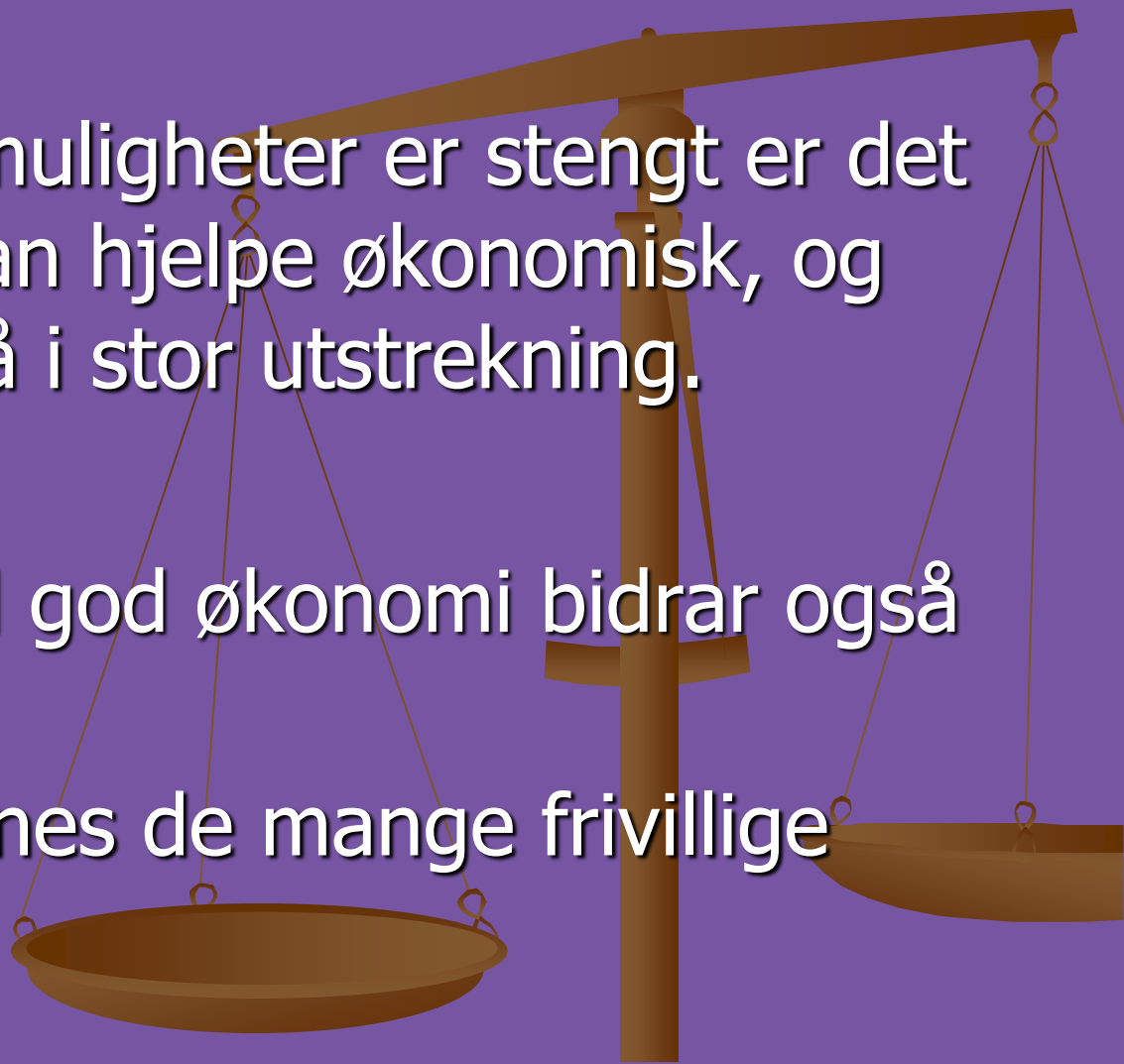
Retten til helsehjelp og Folketrygden

- Ingenting er gratis heller ikke helsehjelp.
- Normalt vil utgiftene dekkes av Folketrygden, hvis man er medlem av Folketrygden, noe asylsøkere som ikke har fått endelig avslag er.
- De «papirløse» derimot faller utenfor, også i forhold til NAV sosial.

UDI og Pengereglementet

- Når alle andre muligheter er stengt er det bare Udi som kan hjelpe økonomisk, og det gjør de også i stor utstrekning.
- Kommuner med god økonomi bidrar også med sitt.
- Tilslutt skal nevnes de mange frivillige

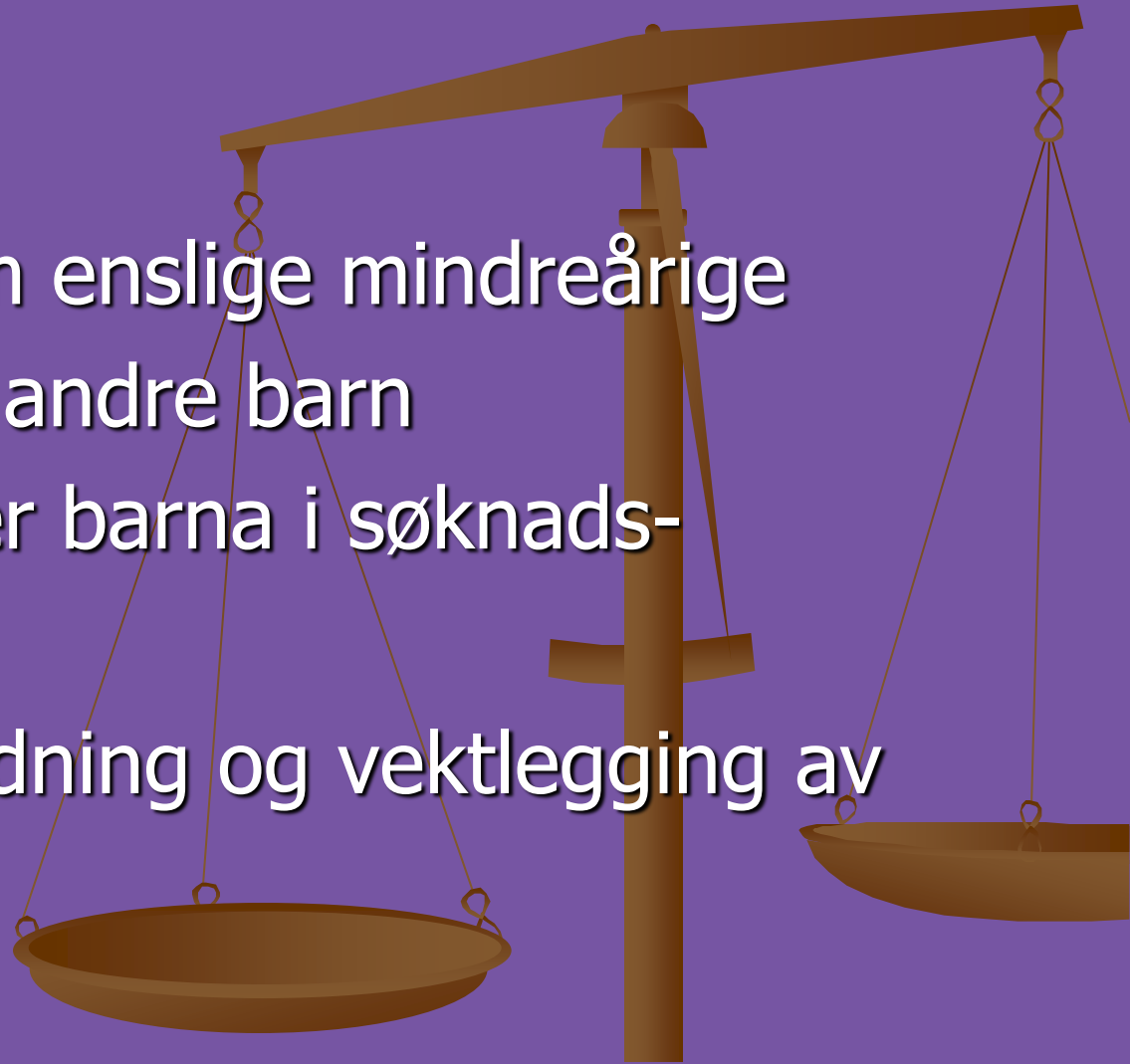
Utlendingsmyndighetene

- Justisdepartementet
- Barne- Likestilling og Inkluderingsdepartementet
- UNE
- UDI
- IMDI
- PU
- Politidistriktene

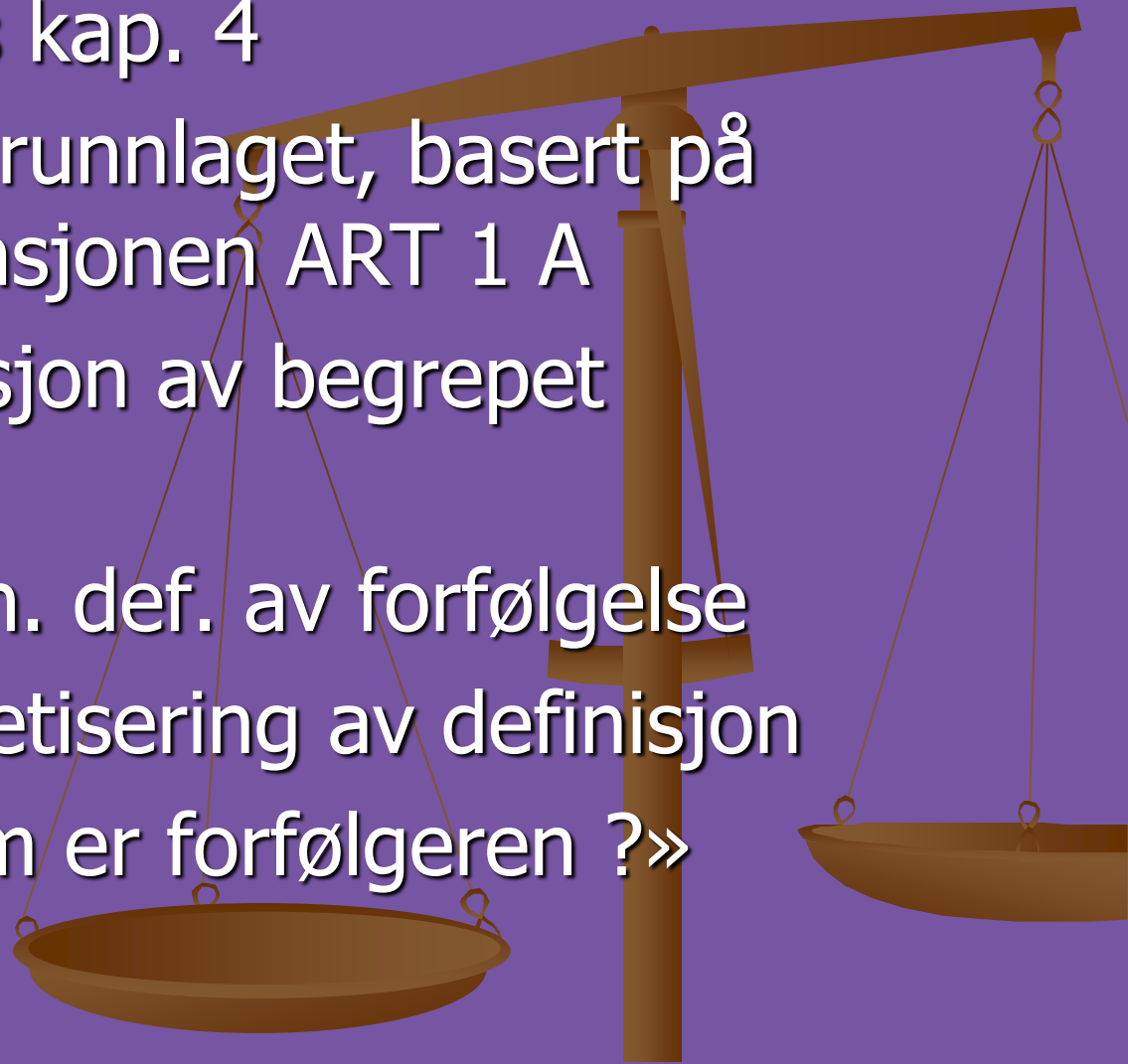
Saksbehandlingen i asylsaker

- Asylsøknaden
- - Sondre mellom enslige mindreårige asylsøkere og andre barn
 - Hvor synlige er barna i søknadsprosessen ?
 - Hva med utredning og vektlegging av barns helse ?

Retten til beskyttelse (asyl)

- Utlendinglovens kap. 4
- § 28 Oppholdsgrunnlaget, basert på Flyktningekovensjonen ART 1 A
- §29 Legaldefinisjon av begrepet forfølgelse
- §29, 1. ledd gen. def. av forfølgelse
- - 2. ledd konkretisering av definisjon
- - 3. ledd «Hvem er forfølgeren ?»

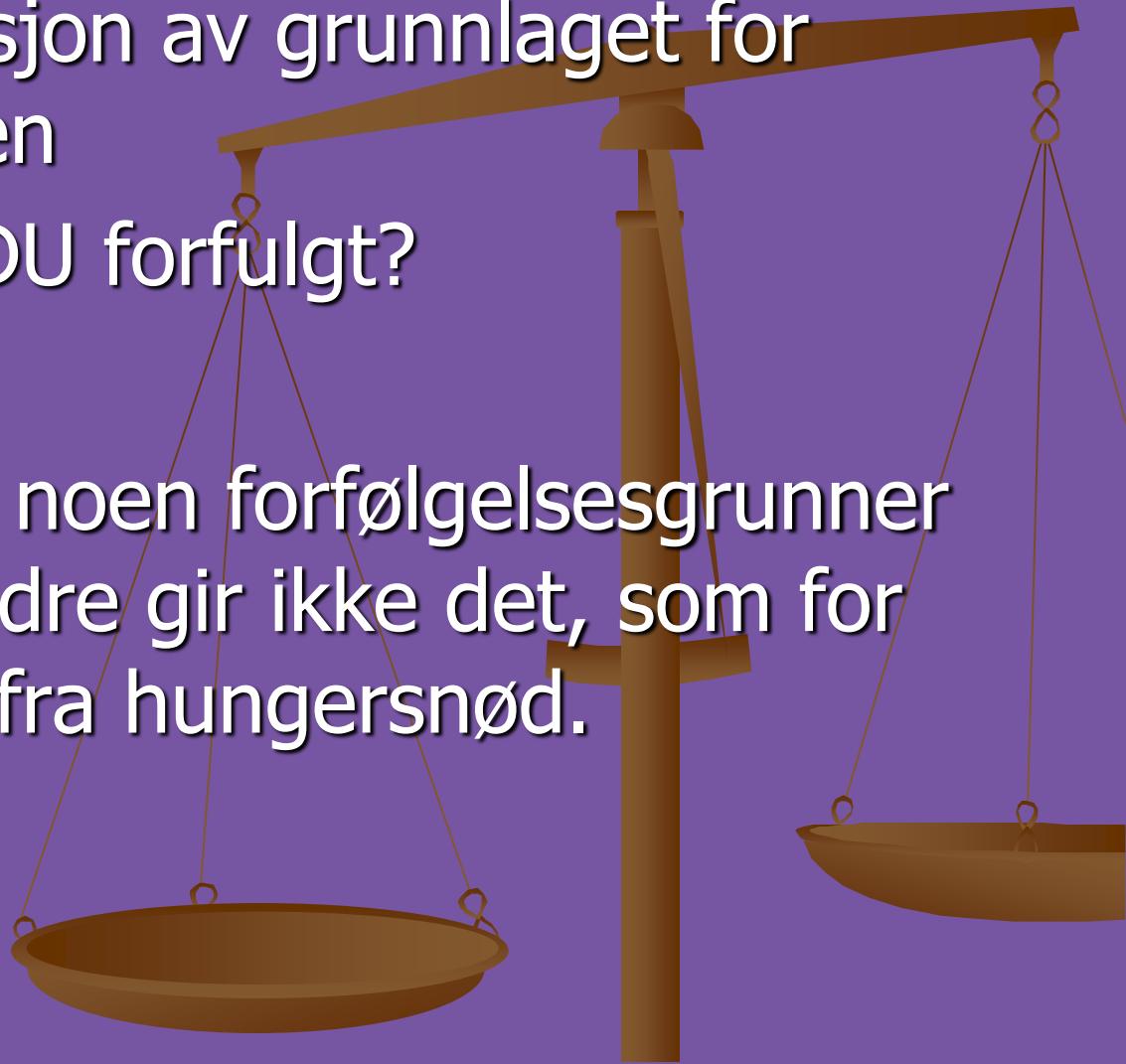
Utlendingslovens

Kap. 4

- § 30 Legaldefinsjon av grunnlaget for selve forfølgelsen

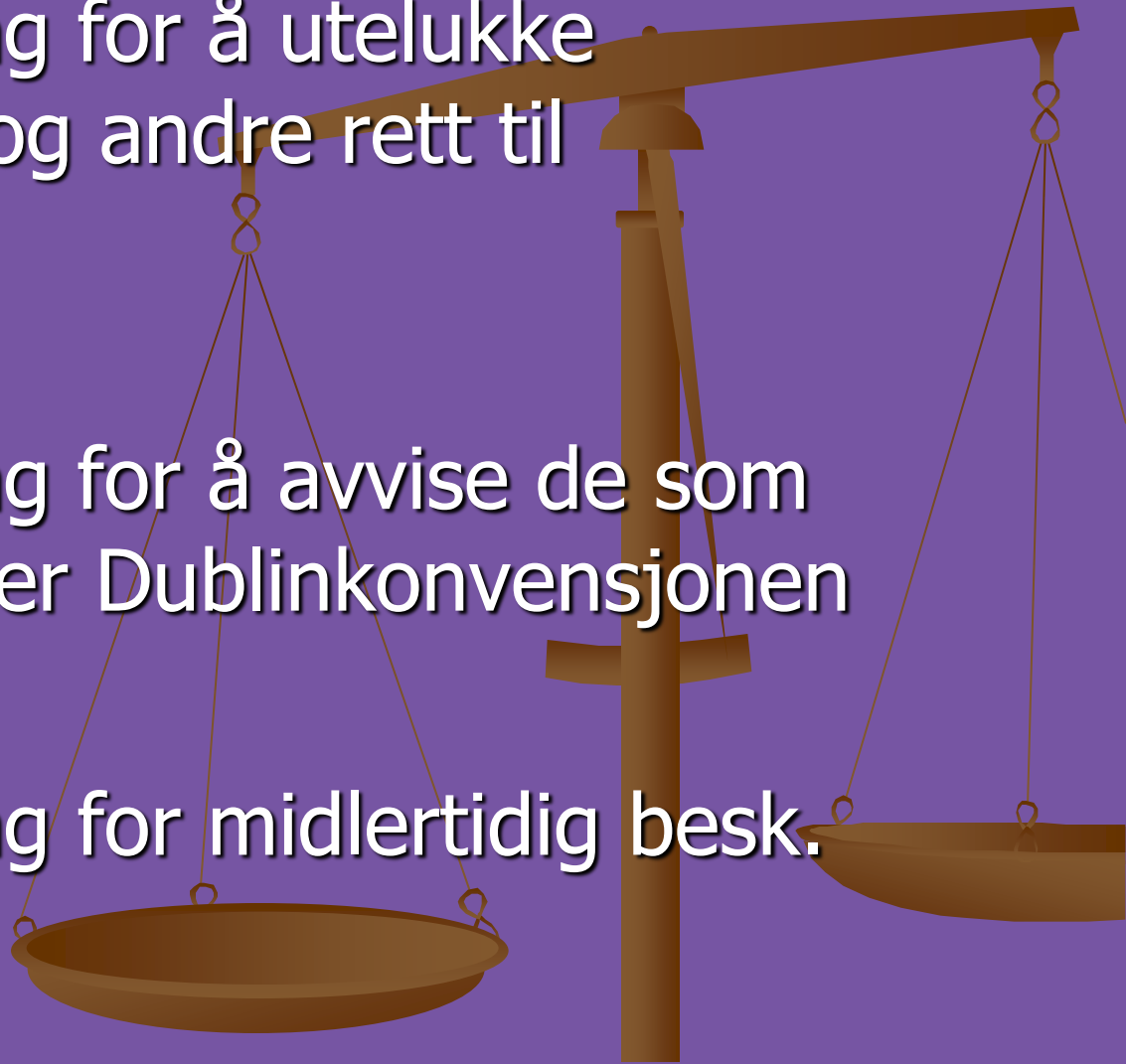
«Hvorfor blir DU forfulgt?»

Poenget her er at noen forfølgelsesgrunner gir rett til asyl, andre gir ikke det, som for eksempel flukten fra hungersnød.

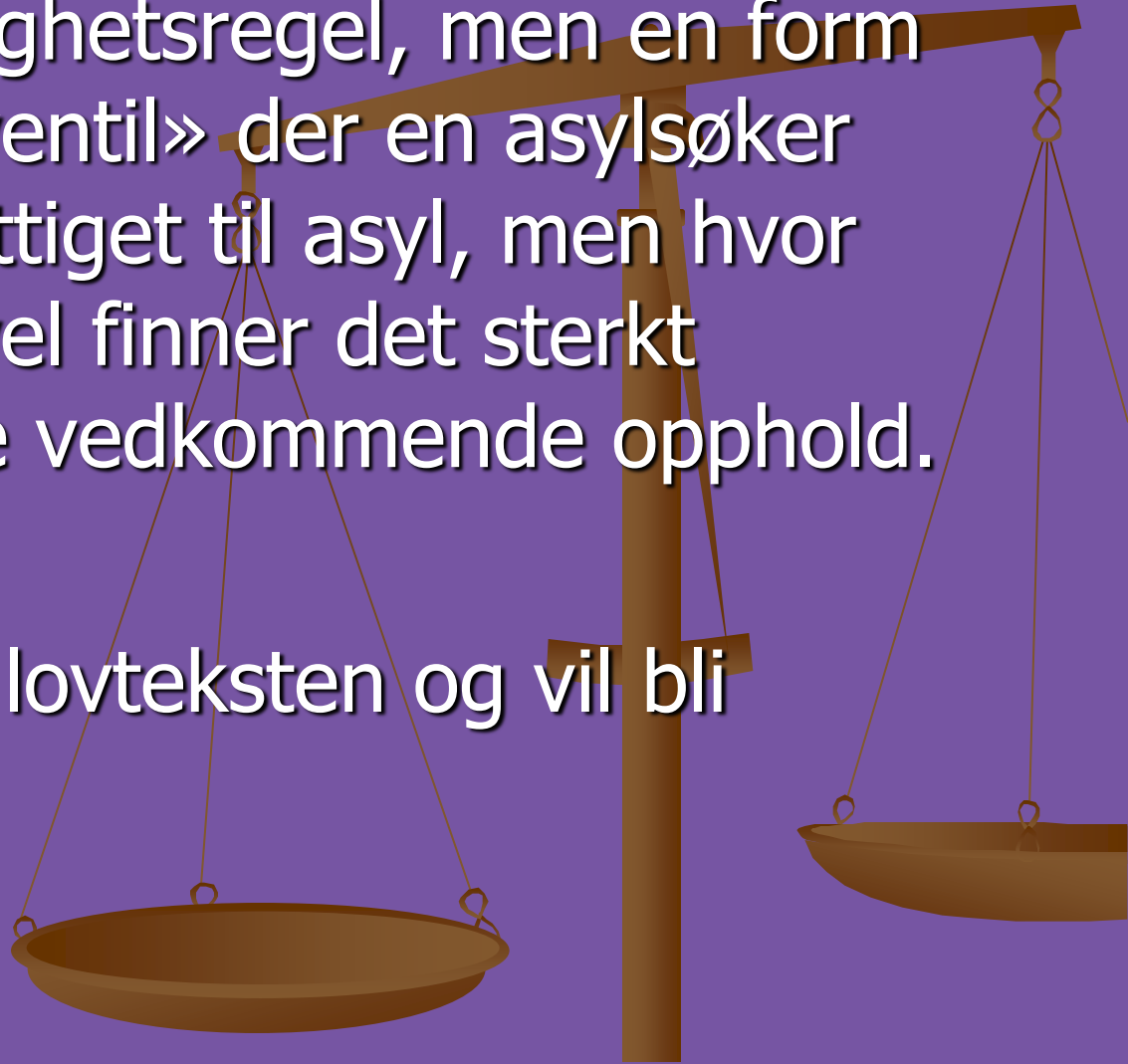
Lovens Kap. 4 fortsatt

- § 31 gir grunnlag for å utelukke krigsforbrytere og andre rett til beskyttelse.
- § 32 gir grunnlag for å avvise de som kommer innunder Dublinkonvensjonen
- § 33 gir grunnlag for midlertidig besk.

Opphold på «humanitært grunnlag»

- § 38 Ingen rettighetsregel, men en form for «sikkerhetsventil» der en asylsøker ikke anses berettiget til asyl, men hvor UDI/UNE allikevel finner det sterkt urimelig å nekte vedkommende opphold.
- Kriteriene står i lovteksten og vil bli gjennomgått

Viktige regler i utlendingsforskriftene

- 15 mnd regelen § 8-2
- Spesielle hensyn til barn § 8-5
- De ikke returnerbare § 8-7
- Begrenset oppholdstid for mindreårige asylsøkere § 8-8
- Krav om dokumentasjon av ID for de som søker etter Lovens §38 «Hum. Gr.lag»

